

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R
กับวิธีสอนแบบปกติ

A COMPARISON OF THAI READING COMPREHENSION ABILITIES
OF MATHAYOMSUKSA I STUDENTS TAUGHT BY USING
PSQ4R METHOD AND THE TRADITIONAL METHOD

ศิริพร ตันจ้อย^{1*} และ นพคุณ คุณาชีวะ²

¹สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

*ผู้รับผิดชอบบทความ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธี การสอนแบบ PSQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ (2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ PSQ4R และ (3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด และโรงเรียนชุมชนบ้านคลองพลู โรงเรียนละ 30 คน รวม 60 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนขยายโอกาส ในสหวิทยาเขตหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี จำนวน 4 โรงเรียน นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนที่อยู่ระหว่างกลางมาวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) จากนั้นเลือกคู่ที่มีค่าเฉลี่ยที่ไม่แตกต่างกัน 1 คู่ แล้วจับสลากเพื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่างการวิจัย โดยโรงเรียนที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R และโรงเรียนที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R จำนวน 6 แผน แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ จำนวน 6 แผนและแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที (t test) แบบ dependent และ independent

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ PSQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ PSQ4R พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ; วิธีสอนแบบ PSQ4R; วิธีสอนแบบปกติ

บทนำ

ภาษาไทย เป็นภาษาประจำชาติไทย เป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารมาเป็นเวลานานแสดงให้เห็นความเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นทางด้านภาษาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าทางด้านอักษรศาสตร์ อันเป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนควรอนุรักษ์ไว้อย่างยิ่งดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 2) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นสมบัติอันล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

จากความสำคัญของภาษาไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 จึงได้มีการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 23 และมาตรา 24 โดยให้สถาบันการศึกษา จัดการศึกษาที่เน้นความสำคัญในด้านความรู้และทักษะการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ นำความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา และจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติจริง ให้เด็กทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการไม่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2551) จึงได้มีการกำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่งที่มีเนื้อหาสาระทั้งหมด 5 สาระและกำหนดให้ทักษะการอ่านเป็นเนื้อหาสาระที่ 1 มาตรฐานที่ ท 1.1 มุ่งเน้นให้นักเรียนใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ซึ่งจุดประสงค์ของการอ่านก็คือ ความเข้าใจในการอ่าน ดังที่ นลินี บำเรอราช (2545, หน้า 28) กล่าวถึง ความเข้าใจในการอ่านว่า ทักษะการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการอ่าน เพราะการอ่านที่ปราศจากความเข้าใจ หรือเมื่ออ่านข้อความใดแล้วไม่เข้าใจอะไรเลย ถือว่าความสามารถในการอ่านยังไม่เกิดขึ้น

โรงเรียนบ้านคลองสิบบาด อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ได้มีโครงการส่งเสริมการอ่าน เพื่อปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เช่น โครงการอ่านเขียนเรียนรู้สู่วิถีนักปราชญ์ โครงการพี่น้องรักการอ่าน โครงการห้องสมุด ซึ่งล้วนแต่เป็นโครงการที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนทั้งสิ้น นอกจากนี้จะสอนให้เด็กอ่านได้แล้ว จำเป็นต้องเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน จับใจความในการอ่าน รู้จักลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงถือว่าเด็กอ่านได้ ไม่ใช่ช้อกเสียงได้ถูกต้องหรืออ่านได้รวดเร็วเท่านั้น ดังนั้นการสอนอ่านจึงควรให้ความสำคัญการอ่านเพื่อด้านความเข้าใจให้มากยิ่งขึ้น เพราะการอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น นักเรียนต้องอ่านจับใจความและสื่อความได้ พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่รายงานผลการประเมินด้วยข้อสอบมาตรฐานกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนบ้านคลองสิบบาด พบว่า สาระที่ 1 สาระการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 47.71 มีนักเรียนที่ได้ระดับดี และดีมาก เฉลี่ยร้อยละ 38.89 สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนบางส่วนมีปัญหาในเรื่องการอ่าน

การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การสอนอ่านมีความหมาย และสนองตอบต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างสมบูรณ์ถือเป็นสื่อและเครื่องมือใน

การเรียนรู้ที่เข้าใจให้นักเรียนได้ฝึกซ้ำทวนได้ ซึ่งนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติได้ด้วยตนเอง สามารถนำมาทบทวนและเข้าใจในบทเรียนได้ด้วยตนเอง และจดจำเนื้อหาได้คงทน

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยและเอกสารต่างๆ แล้วพบว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ PSQ4R ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีขั้นตอนการสอนอ่านที่เป็นลำดับขั้น 7 ขั้นตอน คือ ตั้งจุดหมาย สำนวญ ตั้งคำถาม อ่านอย่างละเอียด จดบันทึก วิเคราะห์ และประเมินผล ทุกขั้นตอนเป็นวิธีการที่ใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการอ่าน มีนิสัยรักการอ่าน อันจะส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนเป็นประโยชน์ต่อตนเองสังคมและประเทศชาติต่อไป ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัย โดยใช้การเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R กับวิธีสอนแบบปกติแตกต่างกัน
2. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R สูงกว่าก่อนเรียน
3. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ สูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สหวิทยาเขตหนองใหญ่ อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนบ้านคลองสิบบ่ด และโรงเรียนชุมชนบ้านคลองพลู โรงเรียนละ 30 คน รวม 60 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนขยายโอกาส ในสหวิทยาเขตหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี จำนวน 4 โรงเรียน แล้วนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนที่อยู่ระหว่างกลางมาวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) จากนั้นเลือกคู่ที่มีค่าเฉลี่ยที่ไม่แตกต่างกัน 1 คู่ แล้วจับสลากเพื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัย โดยโรงเรียนที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R และโรงเรียนที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการที่ใช้ในการทดลอง ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ใช้เวลารวม 8 คาบ คาบละ 50 นาที แบ่งเป็นการทดสอบก่อนเรียน 1 คาบ ทดสอบหลังเรียน 1 คาบ และทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ 2 กลุ่มเท่ากัน ดังนี้

1. กลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R ใช้เวลาในการทดลองจำนวน 6 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ 1 แผนต่อ 1 คาบ รวมทั้งสิ้น 6 แผน
2. กลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ใช้เวลาในการทดลองจำนวน 6 คาบ คาบละ 50 นาที ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ 1 แผนต่อ 1 คาบ รวมทั้งสิ้น 6 แผน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร ดังนี้

1. ตัวแปรต้น (independent variable) ได้แก่ วิธีการสอนแบบ PSQ4R และวิธีสอนแบบปกติ
2. ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่ ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับนิทาน บทอ่านจากนิทานชาดก เรื่องผู้ไม่ทิ้งเพื่อน ความรู้เกี่ยวกับบทความ บทอ่านจากบทความเรื่องคนแปลกหน้า และความรู้เกี่ยวกับสารคดี บทอ่านจากสารคดี เรื่องภาษาควางตุ้งที่กันคร้ว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. เพื่อได้รูปแบบการสอนที่พัฒนาการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R ไปประยุกต์ใช้ในการสอนอ่านภาษาไทย
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถถ่ายทอดความรู้ มีทักษะในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่นต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ

1. ความเข้าใจในการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการสื่อความหมายของความคิดอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งผู้เขียนถ่ายทอดไปยังผู้อ่านการอ่านจึงเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดและความสามารถเพื่อเข้าใจในสารที่สื่อ และตีความสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายให้ได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ผู้เขียนแสดงออกมาทางข้อความนั้น (White, 1981) ดังนั้นการอ่านจึงประกอบไปด้วย การสื่อสารและการเข้าใจความหมาย ถ้ามีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งแล้วจะทำให้ผู้อ่านสามารถรวบรวมความคิดจากสิ่งที่อ่านได้

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านได้กล่าวถึงความหมายของความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542, หน้า 88) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ กระบวนการทำความเข้าใจสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสาร โดยผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยค สามารถจับใจความสำคัญและแนวคิดของผู้เขียนได้ และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับความรู้อื่นๆ และประสบการณ์เดิม เพื่อสรุปความหมายเกิดเป็นความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน

Strang (1962) ได้กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า หมายถึง ความสามารถในการจับใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ ผู้ที่มีความเข้าใจจะสามารถย่อใจความหรือเขียนโครงร่างของสิ่งที่อ่านนั้นได้สามารถลำดับเหตุการณ์และมองเห็นเจตนาของผู้เขียนนำไปประเมินค่าสิ่งที่อ่านและแสดงความคิดเห็นได้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าความเข้าใจในการอ่านหมายถึงการที่ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ เข้าใจความหมาย ดีความ วิเคราะห์จุดมุ่งหมายและเจตนาของผู้เขียนบทอ่านต่าง ๆ ได้โดยอาศัยประสบการณ์และความรู้เดิมของผู้อ่านด้วย

2. ลักษณะของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านแสดงได้ด้วยพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านในลักษณะต่าง ๆ กัน การที่ทราบว่าผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านมากน้อยเพียงใดนั้นสามารถประเมินได้จากการที่ผู้อ่านบอกความหมายของคำได้ ทั้งคำที่ผู้เขียนใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบกับหรือความหมายซ่อนเร้นที่ไม่ได้แสดงในบทอ่าน บอกวัตถุประสงค์ การดำเนินเรื่อง บอกใจความสำคัญ ความสัมพันธ์ของเรื่อง และสามารถสรุปใจความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

Wainwright (1972) ได้กล่าวถึงธรรมชาติของความเข้าใจในการอ่านผู้ที่มีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านจะต้องสามารถเก็บความสำคัญ เลือกรอ่านแต่หัวข้อที่สำคัญ ดีความหมายใจความและแนวคิด สรุปและประเมินค่าเรื่องราวต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่าน และเชื่อมโยงความรู้ที่ได้มาใหม่กับประสบการณ์เดิมได้

Bond and Tinker (1957) ได้เสนอแนะสิ่งที่เป็นพื้นฐานของความเข้าใจจากส่วนย่อยไปจนถึงความเข้าใจส่วนรวมที่ผู้อ่านจะต้องมี คือ ความเข้าใจความหมายของคำ ความเข้าใจหน่วยความคิดจากกลุ่มคำและประโยค ความเข้าใจในความเป็นตอน ๆ และความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดจากการเห็นความสัมพันธ์ของข้อความแต่ละตอนที่อ่าน

จากแนวคิดที่เกี่ยวกับลักษณะของความเข้าใจในการอ่านข้างต้นจึง สรุปได้ว่า ผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่านต้องเก็บใจความสำคัญ ดีความ สรุปความ วิเคราะห์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้

3. ระดับความเข้าใจในการอ่าน

Regor and Regor (อ้างถึงในวิมลรัตน์ จตุรานนท์, 2540) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ระดับดังนี้

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร (Literal comprehension) คือความสามารถในการเข้าใจใจความหมายของคำและความคิดเห็นของผู้เขียน

2. ความเข้าใจระดับตีความ (Interpretative comprehension) คือความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเข้าใจความสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้สามารถเปรียบเทียบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องที่อ่านกับประสบการณ์ของตนให้สามารถเข้าใจลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลสามารถตีความหมายข้อความทั่วไปได้

3. ความเข้าใจระดับการนำไปใช้ (Applied Comprehension) ความเข้าใจระดับนี้ผู้อ่านสามารถประเมินความคิดของผู้เขียนได้และสามารถนำความคิดนั้นไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ได้

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าความเข้าใจในการอ่านมีหลายระดับ ทุกแนวคิดจะประกอบด้วย ความเข้าใจในการอ่านตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจส่วน ใหญ่ แบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ความเข้าใจตามตัวอักษร ความเข้าใจระดับตีความ และความเข้าใจในระดับสูง คือ การวิเคราะห์ ประยุกต์และนำไปใช้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบ PSQ4R

1. ที่มาของวิธีสอนแบบ PSQ4R

วิธีการสอนแบบ PSQ4R เป็นวิธีการสอนที่นำวิธีการสอนแบบ PANORAMA และ SQ4R มา บูรณาการเข้าด้วยกัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการคิดวิเคราะห์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งแต่ละวิธีการสอน มีรายละเอียด ดังนี้

Edwards (1973) เป็นผู้คิดค้นวิธีการสอนอ่านแบบ PANORAMA แล้วนำไปใช้กับนักเรียนในระดับ มัธยมศึกษา ในมหาวิทยาลัย British Columbia ซึ่งวิธีการสอนอ่านแบบ PANORAMA นำจุดเด่นของการ สอนแบบต่าง ๆ มารวมกัน เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้น

Robinson (1961) ได้เสนอวิธีในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญ ของเรื่องได้ดี และช่วยให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเรื่องจากสิ่งที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วและ จดจำเรื่องตลอดจนสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพวิธีดังกล่าว คือ SQ3R ต่อมา Pauk (1962) ได้เสนอแนะวิธีการอ่านแบบ SQ4R โดยได้แนวความคิดจากวิธีการอ่าน SQ3R ของ Robinson (1961) โดยการเพิ่มขั้นตอนบันทึก (Record) หลังจากนั้นนักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนจากขั้นตอน ทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนให้นักเรียนได้วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect) ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ดี บอกรายละเอียดจดจำเรื่อง และสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้ดีมีประสิทธิภาพ

จากวิธีการสอนทั้ง 2 วิธี คือ วิธีการสอนแบบ PANORAMA และวิธีการสอนแบบ SQ4R มีขั้นตอน ที่บางขั้นตอนที่เหมือนกัน ผู้วิจัยจึงนำวิธีการสอนทั้ง 2 วิธีมาบูรณาการเข้าด้วยกันเป็นวิธีสอนแบบ PSQ4R เพื่อเพิ่มขั้นตอนในการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน และประเมินผลจากการอ่าน

2. ลักษณะสำคัญของวิธีสอนแบบ PSQ4R

วิธีการสอนแบบ PSQ4R ดัดแปลงมาจากวิธีการอ่านแบบ PANORAMA ที่พัฒนาโดย Edwards และ วิธีการอ่านแบบ SQ4R ที่พัฒนาโดย Pauk และมีรากฐานมาจากวิธีการอ่าน SQ3R ของ Robinson

วิธีการสอนแบบ PSQ4R แตกต่างจาก วิธีสอนแบบ SQ4R โดยมีขั้นตอนการตั้งจุดมุ่งหมายเพิ่มเข้า มาเป็นขั้นตอนแรก เพื่อเป็นการวางวัตถุประสงค์ว่าต้องการได้อะไรจากเรื่องที่อ่านจะช่วยให้ผู้เรียนมีแนวทาง ในการอ่าน สามารถตรวจสอบได้ว่าการอ่านของตนบรรลุตามเป้าหมายหรือไม่ และขั้นตอนอีก 1 ขั้นตอนที่ เพิ่มจาก วิธีการสอนแบบ SQ4R คือขั้นตอนการติดตามและประเมินผล ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะนำสิ่งที่ได้จาก การวิเคราะห์บทอ่านมาสร้างสรรค์ชิ้นงาน หรือทำแบบทดสอบ

3. ขั้นตอนการสอนแบบ PSQ4R

ขั้นตอนการสอนแบบ PSQ4R เป็นขั้นตอนการสอนอ่านที่เป็นลำดับขั้น 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 P = Purpose การกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านว่าจะอ่านอะไร หรือต้องการคำตอบจากเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนที่ 2 S = Survey การสำรวจอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องที่อ่าน ในขั้นตอนนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป ใช้การอ่านแบบกวาดสายตา

ขั้นตอนที่ 3 Q = Question การตั้งคำถามนำจากเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ได้ใจความสำคัญ แล้วเขียนคำถามที่ต้องการออกมาเพื่อที่จะหาคำตอบต่อไป โดยผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ

ขั้นตอนที่ 4 R = Read and Understand การอ่านและทำความเข้าใจอย่างละเอียดและ ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นตอนนี้เป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญโดยแท้จริงและตอบคำถามที่ตั้งไว้

ขั้นตอนที่ 5 R = Record การจดบันทึกเพื่อเตือนความจำ โดยใช้ภาษาของตนเอง เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นและสามารถจากคำตอบนั้นได้โดยคำตอบนั้นต้องคงความหมายเดิมของเรื่องเอาไว้

ขั้นตอนที่ 6 R = Reflect การวิเคราะห์ วิจารณ์ สิ่งที่ได้จากการอ่านนั้นมาเชื่อมโยงกับ ความรู้เดิมที่ตนมีอยู่เกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนหรือได้อ่าน โดยการเขียนสรุปใจความสำคัญ และพยายามใช้ภาษาของตนเอง

ขั้นตอนที่ 7 R = Relate and Assess การติดตามและประเมินผล ขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนว่าจดจำหรือเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจแนวคิดจากสิ่งที่อ่านและมีความคงทนในการจดจำ

ทุกขั้นตอนเป็นวิธีการที่ใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อให้เกิดการอ่านอย่างคล่องแคล่ว นอกจากนี้การสอนแบบ PSQ4R เป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง โดยในแต่ละ ขั้นตอนนี้ช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้อ่านมีบทบาทในการสร้างความเข้าใจ ต่อสิ่งที่อ่าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

พัทธวรรณ เกิดสมนึก (2553) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ PSQ4R สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1. การสำรวจ ความต้องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยแบบ PSQ4R สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่ากลุ่มประชากรเห็นด้วยที่จะนำกิจกรรม การสอนอ่านแบบ PANORAMA และแบบ SQ4R มาประยุกต์กระบวนการให้เหมาะสมกับการพัฒนา การอ่านการคิดวิเคราะห์ให้แก่ นักเรียน โดยบูรณาการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของนักเรียนค่านึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคลและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ PSQ4R 7 ขั้นตอนดังนี้ 1) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 2) สำรวจ อย่างคร่าว ๆ 3) การตั้งคำถามนำ 4) อ่านทำความเข้าใจ 5) การจดบันทึกเพื่อเตือนความจำ 6) การวิเคราะห์วิจารณ์ 7) การติดตามและประเมินผลโดยรูปแบบ การสอนแบบPSQ4Rมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยแบบ PSQ4R พบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.12/84.58 มีดัชนี ประสิทธิภาพเท่ากับ 0.7688 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการคิดวิเคราะห์และความพึงพอใจหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4. การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย แบบ PSQ4R พบว่าด้านปัจจัยนำเข้าครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สามารถ นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดด้าน กระบวนการครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเป็นขั้นตอนตามรูปแบบ PSQ4R ส่งผลให้นักเรียนมี ทักษะการอ่านและการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นและด้านผลผลิตการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ PSQ4R ทำให้นักเรียน

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสามารถการคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้นและมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อลินดา อินทร์อยู่ (2553) ได้ศึกษาการใช้ PSQ5R เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลการศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังสอนโดยใช้ PSQ5R พบว่าผู้เรียนมีผลคะแนนความเข้าใจในการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และผลการศึกษาศาความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษโดยรวม พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับคุณภาพดีมากและผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้

กานต์ธิดา แก้วกาม (2556) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R อยู่ในระดับมากทุกด้าน

เอี่ยมพร โชคสุชาติ (2556) ได้ศึกษาความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนอายุ 9-12 ปีที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านโดยวิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิด พบว่าความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความหลังจากการสอนด้วยวิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิดอยู่ในระดับดี และความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความหลังจากการสอนด้วยวิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิดสูงขึ้น

สุพรรณิ ขาวงาม (2557) ได้พัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบ PSQ4RH และความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่ากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ PSQ4RH ที่ส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.41/84.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ PSQ4RH ที่ส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.8129 แสดงว่านักเรียนมีคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 81.29 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบ PSQ4RH อยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Hedberg (2005) ได้ศึกษาความสามารถความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค SQ4R กับผู้เรียนในระดับชั้นประถม 3 คนผลการวิจัย พบว่า ผู้เรียนทั้ง 3 คนมีความสามารถในการอ่านที่สูงขึ้น มีการใช้ทักษะและกระบวนการคิดในการอ่านโดยการตั้งคำถามผู้เรียนสามารถจำรายละเอียดและบทเรียนได้มากขึ้นหลังจากที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์

Miner (2005) ศึกษาวิธีการอ่านด้วยวิธี SQ4R ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยให้นักเรียนฝึกอ่านเป็นคู่และฝึกอ่านเป็นรายบุคคลผลการวิจัย พบว่านักเรียนมีคะแนนผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์หลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกอ่านด้วยวิธี SQ4R

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองใช้วิธีสอนแบบ PSQ4R และกลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนแบบปกติ ซึ่งมีแบบแผนการวิจัย ดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนไปทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R และกลุ่มควบคุมที่ได้เรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ
2. จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มละ 6 แผน แผนละ 1 คาบคาบละ 50 นาที โดยกลุ่มทดลองสอนด้วยวิธีการสอนแบบ PSQ4R และกลุ่มควบคุมสอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ
3. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจหลังเรียนไปทดสอบนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R และกลุ่มควบคุมที่ได้เรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ
4. นำผลที่ได้จากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียนไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 12 แผน เป็นกลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R จำนวน 6 แผน แผนละ 1 คาบ และกลุ่มควบคุมที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ จำนวน 6 แผน แผนละ 1 คาบ นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R และแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และนำผลที่ได้มาหาค่า IOC (ค่าดัชนีความสอดคล้อง) คะแนนในการพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้มีข้อกำหนด ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.00
2. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละข้อ แล้วนำผลที่ได้จากการตรวจสอบมาหาค่า IOC (ค่าดัชนีความสอดคล้อง) ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน โดยค่า IOC ในแต่ละข้อของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนจะต้องอยู่ในระดับ 0.5 ขึ้นไป นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ชุดไปใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำผลที่ได้จากการทดสอบมาหาค่าประสิทธิภาพของแบบทดสอบ หาค่าอำนาจจำแนก (discrimination) เพื่อจำแนกความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนว่าเก่งหรืออ่อน ซึ่งค่าอำนาจจำแนก (r) คือตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และหาค่าความยากง่าย (difficulty) ซึ่งค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง .20 - .80 ซึ่งมีค่าเท่ากับ .32 - .53

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ PSQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ (ดูตารางที่ 1)

ตารางที่ 1

เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ PSQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
กลุ่มทดลอง	30	24.13	4.083	2.748	0.008*
กลุ่มควบคุม	30	21.10	4.459		

*p < .05

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ PSQ4R มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ แตกต่างจากนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ PSQ4R (ดูตารางที่ 2)

ตารางที่ 2

เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ PSQ4R

ช่วงเวลา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	30	18.43	4.074	25.850	0.000*
หลังเรียน	30	24.13	4.083		

*p < .05

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ PSQ4R หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ (ดูตารางที่ 3)

ตารางที่ 3

เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ

ช่วงเวลา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	30	17.67	4.693	8.517	0.000*
หลังเรียน	30	21.10	4.459		

*p < .05

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ PSQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทีละขั้นตอนโดยเริ่มจาก ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Purpose) ขั้นที่ 2 สำรวจ อย่างคร่าวๆ (Survey) ขั้นที่ 3 การตั้งคำถาม (Question) ขั้นที่ 4 การอ่าน และทำความเข้าใจ (Read) ขั้นที่ 5 การจดบันทึกเพื่อเตือนความจำ (Record) ขั้นที่ 6 การวิเคราะห์วิจารณ์ (Reflect) และขั้นที่ 7 การติดตามและประเมินผล (Relate and Assess) ซึ่งผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนดังกล่าว พบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R มีคะแนนความสามารถในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ธิดา แก้วกาม (2556) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อนำผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนของกลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R และกลุ่มควบคุมที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติมาเปรียบเทียบกัน พบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ก่อนจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจได้ดีกว่ากลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อาจเนื่องมาจากวิธีสอนแบบ PSQ4R เป็นวิธีการสอนที่เป็นระบบ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากวิธีการสอนนี้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม (Question-Q) จะช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีจุดหมายและเป็นแรงจูงใจในการอ่านเป็นจุดสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคำตอบสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนทรย์ สินธพานนท์และคณะ (2545) ที่กล่าวว่า การตั้งคำถามเป็นแนวทางที่ทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้และแนวคิดของ Maw & Maw (1964) สรุปได้ว่า ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสค้นคว้าสำรวจและทดลองความสามารถของตน โดยจัดประสบการณ์ที่ทำหาคำตอบอย่างเห็นแก่ตัวให้กับผู้เรียนยังผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็นมากเท่าใด แรงจูงใจในการค้นหาคำตอบก็ยิ่งเพิ่มขึ้น ขั้นตอนการตั้งคำถามโดยทั่วไปแล้วการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบปกติผู้สอนมักจะเป็นผู้ตั้งคำถามให้นักเรียนตอบหลังจากการอ่านซึ่งนักเรียนจะไม่ได้ฝึกคิดด้วยตนเองเพียงแต่หาคำตอบให้ได้เท่านั้น

2. ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรธรรม เกิดสมนึก (2554) ที่ศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PSQ4R สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบ PSQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และการวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ เอื้อมพร โชคสุชาติ (2556) พบว่า ความสามารถของนักเรียนด้านการอ่านจับใจความหลังจากการสอนด้วยวิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิดสูงขึ้น แสดงว่า การสอนด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนให้สูงขึ้น อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็น

ระบบ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ คำ ความหมายและแนวคิดของเรื่องที่อ่าน อีกทั้งยังนำแนวคิดไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็น การอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายในแต่ละขั้นตอนช่วยพัฒนาทักษะ การอ่านของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจน วิธีสอนแบบ PSQ4R นอกจากจะพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน แล้วยังเป็นวิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตาม มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ที่ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 2) นอกจากนี้ยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ที่สำคัญ วิธีสอนแบบ PSQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายมีขอบเขตช่วยให้เกิด ความเข้าใจในการอ่าน ทำให้ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

จากการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าวิธีสอนแบบปกติสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้สูงขึ้น เนื่องด้วยวิธีการสอนแบบปกติเป็นรูปแบบพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ เช่นกัน แต่จากการวิจัยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่าน ภาษาไทยเพื่อความเข้าใจได้มากกว่า เพราะวิธีสอนแบบ PSQ4R มีขั้นตอนการสอนอ่านที่เป็นลำดับขั้น 7 ขั้นตอน คือ ตั้งจุดมุ่งหมาย สืบค้น ตั้งคำถาม อ่านอย่างละเอียด จดบันทึก วิเคราะห์ และประเมินผล ทุก ขั้นตอนเป็นวิธีการที่ใช้ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ และจากการสังเกตเห็นว่า ผู้เรียนมีบทบาทใน การสร้างความเข้าใจต่อสิ่งที่อ่าน สนใจในการเรียนรู้ ร่วมกันตั้งคำถาม ตอบคำถาม ทำกิจกรรมกลุ่ม ทำให้ พัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R
  - 1.1 ศึกษาแบบการสอนให้เข้าใจ แล้วพิจารณานำไปจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ เนื้อหาของการเรียนรู้ เพื่อสามารถนำรูปแบบการสอนไปใช้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
  - 1.2 ลักษณะกิจกรรมควรจัดเป็นกลุ่มการเรียนรู้ ให้ภายในกลุ่มมีผู้เรียนที่มีความสามารถในการ เรียนรู้ที่แตกต่างกัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ฝึกการช่วยเหลือกัน และฝึก การแสดงออกทางความคิด
  - 1.3 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R ใช้เวลาที่ต่อเนื่องกันในการทำกิจกรรมครูผู้สอน ไม่ควรเร่งเวลาในการทำกิจกรรมของผู้เรียน โดยครูจะคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและฝึก ให้ผู้เรียนคิดอย่างเป็นระบบ
2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ
  - 2.1 ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ ได้อย่างเหมาะสม
  - 2.2 ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ เป็นพื้นฐานของการการอ่านที่ผู้เรียน จะต้องเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ดังนั้นครูผู้สอนควรนำเนื้อหา ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสม เพื่อให้ ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่อ่าน

2.3 ครูผู้สอนควรมีการฝึกฝนผู้เรียนให้มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจอย่างสม่ำเสมอ จะส่งผลต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้อย่างเข้าใจ และนำเสนอความคิดจากสิ่งที่อ่านไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีวิจัยที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R กับวิธีสอนแบบอื่น ๆ เช่น วิธีสอนแบบ KWL PLUS หรือวิธีสอนอ่านแบบอื่น ๆ
2. ควรเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R ร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการอ่านจับใจความ หรือความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น
3. ควรพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปหรือแบบฝึกหัดอื่น ๆ มาใช้ในการวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจด้วยวิธีสอนแบบ PSQ4R เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นลินี บำเรอราช. (2545). *การสอนอ่าน*. ชลบุรี : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัทธวรรณ เกิดสมนึก. (2554). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ PSQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ จตุรานนท์. (2540). *การศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเล่าเรื่อง และความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์และคณะ. (2545). *การจัดกระบวนการเรียนรู้ : เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2542). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพรรณิ ขาวงาม (2557). *การพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบ PSQ4RH และความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- อลินดา อินทร์อยู่. (2553). *การใช้ PSQ5R เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอื้อมพร โชคสุชาติ. (2556). *ความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนอายุ 9-12 ปีที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนอ่านโดยวิธี PQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิด*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Bond, G, L., & Thinker, M. A. (1957). *Reading difficulties their diagnosis and correction*. New York : Appleton Century Crofts.
- Hedberg, K. (2005). *Using SQ4R methot with fourth grade grade ESOL students*. [Online]. Available: <http://gse.gmu.edu/researchtr/articles/SQ4R/20Method/SQ4R.thm>.
- Maw, W.H. & Maw, E.W. (1964). *An exploratory study into the measurement of curiosity in elementary school children*. New York : McGraw-Hill.
- Miner,W. 2005. *The impact of the SQ4R, as a strategy for retelling expository text, on student comprehension*. Retrieved from <https://www.src.Truman.edu>.
- Robinson, F. P. (1961). *Effective study*. New York: Harper & Brothers.
- Strang, M., Constance, M., & Traxler, A. E. (1962). *The improvement of reading*. New York: McGraw-Hill Book Company
- Wainwright, G. R. (1972), *Rapid reading made simple*. Great Britain : W. H, Allen.
- Walter Pauk. (1984). *The New SQ4R*. *Jouranl Reading World*, 23(3).
- White, R, V. (1981). Reading In K. Johnson, & K. Morrow (Eds.). *Communication in the classroom*, 87-92.